

Uredništvo in upravlništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“
izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 33.

Maribor, dne 26. marca 1913.

Létnik V.

Katoliški Slovenci in Hrvati!

Na početku nove dobe smo. Hrepenenje po napredku je prevzelo vse naše vrste. Neutrudljivo se dela na vseh poljih; za umsko izobrazbo, za gospodarski prosep, za politično svobodo, za socialno organizacijo. Splošna izobrazba se dviga, gospodarstvo napreduje, vsi stanovi se probujajo in se družijo.

Upapoln je ta napredek in vesel pogled v bodočnost, če ne bomo pozabili ob vsem tem delu na eno resnico. Katera je ta resnica? Tja, da sam zunanji napredek nima v sebi nobenega trdnega in trajnega jamstva in da tudi ne more donesti narodni resnične sreče. Pamet, razodetje in življenje pa priča, da je resnično poroštvo človeške sreče v srcu, v duši, da je resnično poroštvo človeške sreče — vera.

In zares! Potrebno je delo za gospodarsko blaginjo, a kaj bi pomagalo, ko bi tudi zemlja več rodila, ko bi bil tudi lepši in bogatejši naš zemski dom, če bi pa izgubili izpred oči Boga, dušo, večnost? A ne samo to! Tudi na zemlji ni mogoča resnična blaginja brez vere v Boga. Kakšno bo naše življenje brez Boga, kakšen rod brez strahu božjega, kakšna družba brez vere v božjo pravico? Kakšni bodo narodi, kakšne države, kakšne vlade brez vere v Boga? Kje bo poštenje v politiki, kje pravica v socialnih razmerah, kje dejanska ljubezen v stiskah?

A ravno v silnem vnemnem delu in ob velikem gospodarskem napredku narodi radi pozabijo na to, da je vera življenje našega življenja, da bo le veren narod mravno zdrav, zares vesel svojega dela in pa resnično srečen. Zato treba od časa do časa to zavest poglobiti in okrepiti. Ta blagoslovni namen pa še imajo zlasti tudi katoliški shodi. Zato je gotovo priložnost, da se zberemo zopet na velik katoliški shod, ki naj iznova okrepi v nas vseh versko zavest, ki naj nas opozori na nove nevarnosti, ki naj zbere zopet vse sile, ki naj da vsemu napredku notranjo moč in pravo smer.

A ni to edini razlog, da vas vabimo na katoliški shod.

Hvala Bogu, Cerkev nas katoličanov nikdar ne zabi spominjati na tisti božji izrek: Le eno je potrebno. Tudi imamo pri vsem gospodarskem delu dobre voditelje, ki se živo zavedajo, kaj je poedincem in narodom vera. Zato je nevarnost manjša, da bi se v delu izgubil zmisel za vero. A druga nevarnost je, ki je od dne do dne večja. Dan na dan se nam vsiljujejo novi časopisi, ki sovražijo Boga in Cerkev, ki sovražijo vero, ki delajo z vsemi pomočki, s hlim-

V Ljubljani, na veliko soboto 1913.

bo in grožnjo, z lažjo in prevaro na to, da bi izruvali iz src zaupanje do škofov in duhovnikov, ljubezen do Cerkev, nazadnje pa vero v Boga. Bolj kakor kedaj je treba dandanes katoličanom globoke verel žive katoliške zavesti, a tudi nevstrašnega, krščanskega moštva, da se odločno upro sovražnim silam in zatro njih brezverske nakane. Ali imamo to zavest in moštvo? Ni je lepše prilike, da si okrepimo katoliško zavest, da javno izkažemo svojo zvestobo veri, da si iznova zaprisežemo krščansko moštvo, kot je katoliški shod. Naš katoliški shod boji javna manifestacija naše vere, a tudi javna manifestacija naše moške volje, da ne pustimo blatiti naših svetinjakdarin nikomur! Naš katoliški shod boji glasna izpoved, da hočemo z vso odločnostjo izvajati načelo: proč s slabim časopisjem! Ven iz naših hiš s časopisi, ki pod hinavsko krinko naprednosti izkušajo zamoriti v nas podedovano vernost in vdanost do sv. očeta, do škofov in duhovnikov! Ven iz naših hiš s časopisi, ki sramote našo Cerkev! Ven iz naših hiš s časopisi, ki z lažjo svobodne misli trosijo po naši domovini brezverstvo in bogotajstvo! Tudi zato vas vabimo na katoliški shod.

Je pa še en razlog.

Letos obhaja katoliška Cerkev slovesni jubilej svoje zmage nad poganstvom tudi v javnem življenju. Leta 312 je premagal cesar Konstantin Veliki zastopnika poganstva, cesarja Maksencija. Premagal ga je pred vrati večnega mesta v znamenju sv. križa, Leta 313 pa je Konstantin javno proglasil svobodo Cerkev.

Ali ni prav, da se tudi katoliški narodi spominjajo tega jubileja? Zakaj, svoboda Cerkev — svoboda narodov! In zlasti v naših dneh! Ali ne vstaja novo poganstvo, ki izkuša zopet zaslužiti Cerkev in narode ter jih izročiti samosilju brezverskih držav? Tudi v naši Avstriji se dan na dan bolj družijo sile teme, ki je njih namen: uničiti svobodo naše Cerkev. Zahteve, ločitev Cerkev in države, svobodna šola, civilni zakon, sežiganje mrličev imajo samo namen, izločiti iz javnega življenja vsak vpliv Cerkev, zadušiti glas Cerkev, glas nje zapovedi in prepovedi, glas vere, glas božjega evangelija o pravicah tlačenih in zatiranih. Zato moramo dandanes bolj kakor kedaj s plamenem ljubezni ljubiti svobodo Cerkev! Katoliški shod pa boji slovesen izraz te naše ljubezni in odločna izpoved naše volje, da hočemo katoliški Cerkvi prihoriti in ohraniti tisto svobodo, ki je nje sveta pravica! Naš jubilejni katoliški shod naj še

podžge novo ljubezen in novo navdušenje za sveto Cerkev. To navdušenje naj se kaže tudi v apostolstvu, v delu za edinstvo Cerkev, za razširjenje božjega kraljestva med narodi. To delo bo najlepši spomin velikega letošnjega jubileja!

Naj bi združil katoliški shod ves naš narod v zivi zavesti, da je znamenje sv. križa, vera naša, edino resnično poroštvo prave blaginje in da velja tudi našemu narodu tiste besede, ki jih je zrl Konstantin plameneče na nebu pod znamenjem sv. križa: V tem znamenju boš zmagal!

V tem znamenju vas vabimo na katoliški shod, ki bo 24., 25., 26. in 27. avgusta t. l. v Ljubljani.

Katoliški Hrvati! Tudi vas vabimo na katoliški shod v Ljubljano. Hrvati in Slovenci smo eminentno katoliški narod. Takí smo bili, taki hočemo ostati. A prav je, da to v sedanjih resnih dneh tudi javno, slovesno in solidarno izpovemo. Naj ve zapad, naj ve vzhod: Christianus mihi nomen, catholicus cognomen! Kristijani smo, katoličani smo! In Slovenci in Hrvati nismo združeni pod habsburškim žezlom le po naravnih vezeh krvi in jezika, temveč vsled milostivega zvanja božje previdnosti tudi po edinstvu vere in Cerkev. V duhu tega edinstva bomo zborovali ob slovesnih dneh ljubljanskega katoliškega shoda, polni navdušenja za prevzvišene resnice naše svete vere in za našo milo hrvatsko-slovensko domovino.

Katoliški Slovenci in Hrvati! Izrekla se je tudi prelepa misel, naj bi se ob letošnjem katoliškem shodu slovensko in hrvatsko ljudstvo slovesno posvetilo Brezmadežni. In zares! Ali bi mogli lepše izraziti svoje težnje in pa svoje želje? Naša želja je, da bi se mišljenje naše dobe ne zatopilo v svetu, v svetnem pohlepu in uživanju. Naša želja je, da bi se moglo ohraniti naše ljudstvo neomadeževano, čisto in verno vdano Cerkvi in Bogu. Naša želja je, da bi krščanstvo vedno bolj zmagovalo nad močmi teme in da bi zavladal v narodih Kristus Zveličar sveta. A kje je močnejša zavetnica teh naših teženj in želj kot je Brezmadežna? Brezmadežna je „veliko znamenje na nebu“ naše dobe, ki s svojo čisto lepoto dviga narode kvišku iz nižav strasti, nevere in greha. Brezmadežna je odpočetka velika zmagovalka v bojih z močmi teme. Brezmadežna je sveta Mati Zveličarja sveta. In komu naj izročimo, komu posvetimo z večjim zaupanjem sklepe katoliškega shoda, da jim izprosi blagoslova od Boga, kot Njej, Devici Brezmadežni!

Pripravljalni odbor za katoliški shod v Ljubljani:

Dr. Josip Gruđen, stolni kanonik
predsednik.

Fran Pavše, državni in deželni poslanec
podpredsednik.

Anton Sušnik, c. kr. profesor
blagajnik.

Ivan Štefó, urednik
tajnik.

PODLISTEK.

„O Zillertal“.

(Dalje.)

No, slednjič je ležal pred njim in pred menoj majhen okrožnik še z manjšim kosom toli zaželjene pečenke.

Janko prezirljivo pogleda že itak zbegano natakario, potem pa se nagne k meni ter mi zašepeče na uho:

„Lojze, danes bo treba treh porcij, zakaj presneto so majhne.“

Draga bralka! Nikar se prenašlo ne pohujšuj nad Jankotvim tekmo; izdam ti rajši takoj, da do treh porcij ni prišlo.

Po kratki molitvi odreže si Janko takoj kos pečenke ter jo vtakne v usta, potem pa žveče in grize, da ni bilo konca ne kraja.

„Lojze, moj Lojze“, vikne slednjič s pritajenim glasom, „dozdeva se mi, da je ta divjačina zrastle na pristnem domačem kozlu, ki je moral biti že Metuzalemove starosti; brrrr, ne morem več!“

Nehote sem počil v smeh, ki je povzročil pozornost celo bolj oddaljenih gostov.

V zameno si je naročil Janko krožnik navadnega jajčnika, ki mu je teknil prav dobro.

Mogoče, da je moj tovariš pogodil resnico, ko je obsodil gamzevinjo za pristno domačo kozlovino, saj se tudi meni ni posebno prilegala s svojim čudnim okusom.

Pred leti je nekje v ožji Jankotovi domovini povabil župnik svoje prijatelje na divjega petelina. — Naročil ga je na Gorenjskem ter bil prepričan, da dojde po pošti o pravem času, kar prejme neveselo sporočilo, da se je lov na peteline izjalovil. V veliki zadregi svetuje župniku domači kaplan, da naj svojega najdebelejšega kokota za teden dni povezne pod koš ob sami vodi in brinjevih jagodah. Rečeno tudi storjeno. Na domeni dan župnikovi prijatelji kar niso mogli zadosti prehvaliti izbornega „divjega“ petelina, ki pa je bil postavljen na mizo brez glave!

Po večerji sva zahtevala pečat, da bi okrasila z njim nekaj že v Dominikovi koči nabavljenih razglednic; toda zadela sva na nepričakovane težkoče.

Na najino ne malo začudenje izjavi sicer prijazna natakario prav odločno, da pečat koče vsled ostre prepovedi berlinske sekcije gostom ni na razpolago; pač pa si lahko nakupiva razglednic, ki so že okinčane z njegovim odtiskom.

V resnici zelo čudna prepoved, za kojoj se pa brezdvomno skriva neumestna dobičaželjnost slavne berlinske sekcije N. A. pl. dr.

Človek je prisiljen, ako hoče uveriti svojim

znancem in prijateljem svoje bivanje v tej koči, da nakupi tukaj dokaj drage razglednice! No, to je sicer plodno, toda ali je ob enem tudi — gentlemanic?!

Kaj sva hotela, morda odtegniti svojim prijateljem pogled na sicer popolnoma jednostavni pečat znamenitega Furtschaglskega doma?

„Nee in stokrat nee!“, da odgovorim na kočljivo vprašanje v pristnem berlinskem narečju.

Nakupila sva torej nekaj prav krasnih razglednic s pečatovim odtiskom, a si ob enem tudi dobro zapomnila prostor v stekleni omari, kjer so bile shranjene, v prepričanju, da mora biti prav tam, tudi skrivnostni pečat.

Ob desetih sva se odpravila spat, naročivši si zajtrk za pol peto uro.

Spalnico sva našla prazno. Najbrže je prišel naš neznanec do prepričanja, da je bolje spati z enim prijateljem, kakor z dvema nepoznanima tujcema, ter jo je kratkomo popihal v nasproti ležečo sobo, kar nama je bilo zelo všeč.

Točno ob pol peti uri zjutraj sedeva k zajtrku, bila sva prva gosta v jedilnici.

Komaj je izginila še zelo zaspana natakario za durmi, skoči Janko kakor blisk k oni stekleni omari, poseže za razglednico ter privleče na svetlo črno škatljico — s pečatom. (Dalje prihi.)

Nemškutarski smrad.

Zadnjo soboto je bil v Mariboru pred okrožnim sodiščem dan sodbe za nemškutarstvo v prijaznem Št. Lovrencu nad Mariborom, a dan sodbe tudi za nemškutarstvo vseh naših spodnještajerskih mest in trgov. Padla je skala v gnilobo nemškutarskega močvirja v Št. Lovrencu in zasmrdelo je preko celega Spodnjega Štajerja. S plamtečo bakljo je posvetil proces od zadnje sobote v vse grdobije in podlosti našega nemškutarstva. Šlo se je sicer pred sodiščem za naravnost podivjane razmere v Št. Lovrencu, toda vsak poznavalec razmer je vedel: enakih in pa sličnih sredstev, kakor v tem pohorskem kraju, se poslužujejo nemškutarji in nekateri maloštevilni privandrani Nemci tudi v drugih naših mešovitih trgih, da bi oškodili in uničili slovenski življenj.

Poglejmo v Št. Lovrenc: stvar je povsem enostavna, vendar kaže vso peklensko zlobnost nemškutarije! Št. Lovrenc je trg s popolnoma slovensko okolico in tudi v trgu si drži ravnatežje slovenski in nemškutarski življenj. Negovano in podpirano od vseh strani ima pa nemškutarstvo že od nekdaj v trgu moč v svojih rokah. V zadnjem času se je pa pričela ta moč razveseljivo krhati. S sistematičnim, izobraževalnim, političnim in tudi gospodarskim delom so pridobili Slovenci vedno več tal in nemškutarska slava stoji pred polomom. Duša slovenskega gibanja je naš vrli pristaš gospod Karol Brezočnik. Njegovi neumorni in dosledni vstrajnosti in spretnosti se je posrečilo priboriti slovenski stvari uspeh za vspehom. Umevno, da je zato srd nemškutarije na gospoda Brezočnika nepopisen. Ta srd se je še povečal v zadnjem času, ko bi se imele v Št. Lovrencu vršiti občinske volitve. Slovenci so stopili ošabnim nemškutarjem odločno na prste in so spravili njihovo mogočno vladovanje v resno nevarnost. (To je vzbudilo v nemškutarskem taboru seveda divji strah in divje sovraštvo. Kako si pomagati, kako se rešiti? In rodil se je sklep: onemogočiti, uničiti voditelja slovenskega gibanja gospoda Brezočnika. S pravo peklensko zlobo in zvijačnostjo se je šlo na to delo. Vporabilo se je letošnji nevarni zunanje- in notranje-politični položaj in se je spravilo g. Brezočnika pred sodišče, dolžeč ga protidržavne, protiaustrijske agitacije. Če bi se bila nakana posrečila, bi bil šel g. Brezočnik precej časa v zapor in bi bil za vedno onemogočen, nemškutarstvo bi pa triumfiralo. Račune je pa prekrizalo nemškutarjem sodišče, ki je pod silo dokazov in izpovedb Brezočnikovih prič slednjega oprostilo.

Stvar je bila sledeča: Dne 14. novembra l. l. so se vršile v občini Rotenberg občinske volitve, pri katerih so zmagali Slovenci. Po volitvi so se zbrali nekateri volilci v gostilni g. Kodra v Št. Lovrencu, kjer so se pri čaši vina veselili zmage. Da bi naše ljudi navdušil, je povzel g. Brezočnik besedo in je v primernem nagovoru slavil zmago zavednih rotenberskin Slovencev, ki napredujejo kot Srbi in Bolgari, ki so zmagali Turka. Med gosti je bil v gostilni tudi štajerčijanec kovač Lorbek. Nekaj tednov pozneje je dospela na tukajšnje državno pravdnistvo ovadba, da je g. Brezočnik svoj zgoraj omenjeni govor končal z veleizdajalskim klicem: Živijo Beligrad, živijo Petrograd, živijo car, proč od Avstrije! Ovadbo je bil vložil neki gozdar Gargitter, ki je že nekaj časa prej naznanil okrajnemu glavarstvu, da se je g. Brezočnik dne 7. decembra v gostilni gosp. Kodra izražal v nekem nagovoru v protiaustrijskem duhu ter da omenjeni nabira za srbske namene — v resnici je g. Brezočnik nabiral za avstrijski „Rudeči Križ“ in je bila v tem oziru tudi obtožba proti njemu umaknjena. Med tem ko je Gargitter svojo prvo ovadbo napravil baje sam, je drugo samo prepisal po konceptu, katerega sta mu dala c. kr. poštar Schuhay in učitelj Zrnko. Državno pravdnistvo je začelo g. Brezočnika seveda takoj zasledovati in je po dolgem preiskovanju konečno dvignilo proti njemu obtožbo radi zgoraj navedenih protiaustrijskih besed, ki bi bile iz njegovih ust še toliko usodnejše, ker je četovodja v rezervi. Glavna priča obtožnice je bil zgoraj omenjeni štajerčijanec Lorbek. Če si ga videl, kako je bled in prepal sedel tam na klopi za priče, si vedel lahko takoj vse. Med tem ko je gosp. Brezočnik vkljub veliki nevarnosti neboječe gledal pred se, se je Lorbek tresel, kot bi sedel on na obtožni klopi. Dr. Leskovar, ki je zagovarjal Brezočnika, je imel prav, ko je rekel v svojem plaidovru: „Kdo je ta Lorbek? Saj smo ga videli.“ In ni se tresel zastoj Lorbek, kajti cela obravnava se je bila razvila v težko obtožbo njega in vseh njegovih „nemških“ pokroviteljev. Nič kaj lepo ulogo in zelo čudno vlogo sta igrala tudi poštar Schuhay in učitelj Zrnko. Zlasti poštar Schuhay, ki bi moral biti v tem po veliki pretežni večini strogo slovenskem okraju vsaj objektivni, a je v resnici vodja protislovenskega gibanja in je bil duša vsega navala na Brezočnika, je postajal proti koncu razprave vedno bolj nemiren. Storili se bodo vsi potrebni koraki, da bo c. kr. poštar uvidel, da je on tukaj za nepristransko uradovanje, ne pa za vodstvo strankarske politike, ki naj pomaga enemu narodu ugonobiti drugega. Napram takim uradnikom, kot je Schuhay, res ne smemo poznati nobene prizanesljivosti. Kako naj imenujemo njegovo ravnanje napram natakarcu Zbull, ne vemo. Sodbo naj si napravlj vsak sam. Gdr. Zbull je pod prisego odločno izjavila, da jo je poštar Schuhay nagovarjal, naj kot priča izpove v

enakem smislu, kot Lorbek, da ne bo prišel ta v sitnosti, da ne bo ostal v „patzi.“ Ravno tako kot glede Schuhayja menimo tudi glede učitelja Zrnko, da bi moral učitelj vdejstvovati svoje znanje drugod kot v pisanju strankarske strasti vzbujajočih ovadb, ki imajo tako „podlago“, kot Gargitter-Schuhayjeva. Ko že govorimo o poštarju in učitelju, o teh dveh stanovih, ki tudi po drugih trgih delajo nacionalno zgago, naj omenimo še orožniškega stražmojstra. Kot naravno v skoro vsakem večjem procesu je postal tudi v tem orožnik svoje izjave. Če so bile izjave stražmojstra Smodeja pravilne, bo tudi še govorila višja oblast.

Za konec današnjega poročila o tem značilnem procesu, h kateremu se še povrnemo, samo še kratko: Glavna obtožilna priča Lorbek je tudi pri sobotni razpravi vstrajal na svojih v ovadbi navedenih trditvah. Celi vrsti prič, ki jih je imel g. Brezočnik, in pa raznim kontroverzam, v katere se je bil zapletel Lorbek sam, se je pa posrečilo omajati verjetnost njegovih trditvev, zato je bil g. Brezočnik oproščen. Odbil je srečno grozeči udarec, gnojnica, ki so jo hoteli razliti nemškutarji na njega, se je razlila po njih samih. Uverjeni smo pa, da Brezočnikova zmaga ni samo sreča in uspeh za njega samega, ampak bo imela ugodne posledice za celo našo slovensko stvar. Grdo, zahrbtno, nelepo početje naših narodnih nasprotnikov, ki se ne vstrašijo pred nobenim sredstvom, mora odpreti oči vsakomur, da bo spoznal, da med narodnimi odpadniki ni prostora za poštenjaka.

Med vojno in mirom. Crnagora se vdaja. Zopet bolgarski vspehi.

Velikonočni prazniki so prinesli precejšnje olajšanje napetega položaja med nami in Črnogoro. Sicer poročajo nekateri italijanski listi, da je Avstrija na velikonočni izročila črnogorski vladi ultimatum, v katerem zahteva odhod civilnega prebivalstva iz Skadra, ustavitve vseh sovražnosti med tem časom, ter žuga z vojaškimi operacijami, toda tako daleč bržčas ne bo prišlo. Zadnje vesti iz Cetinja pravijo, da Črnagora sicer protestira proti avstrijskim korakom, da pa hoče iz vzrokod humanitete storiti vse korake, da bo olajšan odhod civilnega prebivalstva. Črnagora se tedaj dvaja in če so zadnje vesti resnične, potem ji tudi ne preostaja drugega. Po poročilih iz Londona so se velesile že zjediniile, da ostane Skader Albaniji, med tem ko pripade Djakovica Srbiji. Če je ta sklep resničen — razumljiv po petmesečnem prelivanju krvi ni posebno — potem Črnogorcem ne preostaja drugega, kot da opuste nadaljne prelivanje krvi pred Skadrom, kajti proti volji velesil bodo težko kaj dosegli. Glede drugih še spornih točk, katere smo omenili zadnjič, se vrše še preiskave. Razun o razbremenitvi položaja vedo pa zadnje vesti poročati še o novih vspehih Bolgarov pred Odrinom in o vdaji Djavid paše s 15.000 mož.

Princ Sabba Eddin za mir.

Carigrad, dne 24. marca: Princ Sabba Eddin je objavil v listu „Vazife“ daljši članek, v katerem utemeljuje potrebo, da se sklene mir. Pravi, da se mora vsaj sedaj kmalu skleniti mir, da zamore Turčija izmenjati Skader in Odrin, ko je Janina že padla, za nekatere druge neobhodno potrebne točke in ugodnosti. Turčija zamore tudi brez Odrina krepiti svojo narodno samostojnost, med tem, ko bi pa morebitni nov poraz pomenil izgubo Carigrada. Po vojski se bo pa morala Turčija lotiti potrebnih socialnih reform, če noče, da ne pride pod tuji jarem.

Važnost Odrina v sedanjem času.

Med tem, ko se v krogih diplomatov in v evropskem časopisju čedalje bolj pojavlja neke vrste bojazen radi usode miru, se seli v Sofijo optimizem, ki ga podpirajo in goje ugodni znaki, kakor so izjave predsednika vlade in odgovor oficijoznih in pa uradnih listov na besede parlamentarnih opozicijskega. To vse govori tako zelo za zaželjeni mir, da ne omenimo niti nezadovoljnosti radi dolgotrajnega prekinjenja trgovanja in vsega drugega poslovanja.

Pred nekaj dnevi se je zopet raznesel glas, da mora Odrin vsak čas pasti. Znano je namreč, da so oblegajoče čete bile začele na vso moč bombardirati trdnjavo, zanimivo pa je neko poročilo iz Sofije, ki pravi, da takrat niso bili Bolgari prvi, ampak začeli so streljati Turki, kar je smatrati znakom, da bi radi poskusili, če bi se morda ne dalo udreti iz trdnjave.

Umevno je, da povsod na Bolgarskem v vznizenjem sprejemajo vsako ugodno poročilo. Saj čim pade Odrin, bi si Bolgari tako opomogli, da bi z ene strani lahko takorekoč čisto po svoji volji napovedovali Turkom pogoje za mir, z druge bi pa imeli veliko moralno zadoščenje napram svojim drugim zaveznikom.

Omenjenega lista solijsk korespondent tudi resno zatrjuje, da se velesile, Turki in zavezniki že križem pogajajo za mir. Čuje se pa, da se za premirje še le nekako dogovarjajo in da pogojev, ki so jih sedaj stavili zavezniki, ni vzeti po besedi. Njih strogost je pač zato taka, da precej ostane, tudi če bi zavezniki morali popustiti v marsičem. Sicer pa zatrjujejo na merodajnem mestu, da bo mir že prej sklenjen, nego si mislimo.

Važna izjava Jovanoviča glede Skadra.

Srbski poslanik Jovanović izjavlja v N. F. P. sledeče:

Kar se tiče konečne pripadnosti Skadra, vešta Srbija in Črnagora dobro, kakšno je tozadevno mnenje Evrope. To pa nikakor ne more pobiti našega stališča glede tega vprašanja, da ima, dokler ni mir sklenjen in dokler je Skader turško mesto, ki je turški vojaki branijo, Črnagora pravico mesto zavzeti. Zato je napačno, če se hoče vplivati na to, da bi zavezniki vojaške operacije proti Skadru ustavili. Moralo bi se delati na to, da konferenca poslanikov v Londonu definitivno sklene, komu ima Skader pripasti. Srbija je odkrito izjavila, da se odločitvi velesil v albanskem vprašanju podvrže. Ako se izpolnijo gotove želje Srbije glede albanskih meja in se sklene mir, bodo srbske čete Albanijo zapustile. Vloga Srbije pri oblegovanju Skadra je zgolj ta, da izpolnjuje svojo zavezniško dolžnost. Ruski politiki ne gre očitati neiskrenosti. Rusija ne želi vojske, kakor je ne žele druge velesile. Rusija pa se v očigled dejstvu, da Avstrija ščiti katoliške Albance, čuti poklicano ščititi pravoslavne Slované. To se vidi zlasti pri Djakovici, glede katere se še zdaj ni doseglo sporazumljenje. Upam pa, da se tudi to vprašanje reši ugodno. Glavna stvar pa je, da se sklene mir, in da konferenca poslanikov definitivno odloči o Skadru.

Prepovedani denarni zavodi v novih srbskih krajih.

Srbska vlada je izdala naredbo, da morajo vsi denarni zavodi, ki so ali nameravajo v novih krajih ustanoviti svoje podružnice, vložiti na vlado prošnjo za dovoljenje. Veliki belgrajski banki Andrejevič, ki se je spremenila v delniško družbo, je vlada podružnici v Skoplju in Bitolju prepovedala. Navedena tvrdka ima zveze z berlinsko trgovsko družbo, avstrijsko Länderbanko in ogrsko komercijelno banko v Pešti.

Raznoterosti.

Iz šole. Razpisano je z začetkom šolskega leta 1913-14 mesto učitelja na štirirazredni ljudski šoli v Slov. Bistrici (II. pl. r.).

Mesto zdravnika. Na deželni norišnici v Feldhofu je s 1. aprilom zasesti mesto provizoričnega zdravnika asistenta. Prošnje pri direkciji do dne 30. marca.

G. Martin Jelovšek, deželni živinorejski nadzornik, je obolel na influenci pljučnici in mora ležati. Dokler ne ozdravi, ne more izvršiti svojih navednih poslov.

Izpremembra poštne okrajve na Štajerskem. Lemberg trg, ki je spadal dosihmal k c. kr. poštnemu uradu Šmarje pri Jelšah, spada odslej v poštni okraj Podplat pri Poljčanah.

Vošnjakova Korespondenca in Matica Slovenska. Matica Slovenska izda v uredništvu gospoda dr. Dragotina Lončarja v „Zariji“ Korespondenco + dr. Josipa Vošnjaka. Ker je bil pokojni dr. J. Vošnjak eden izmed najagilnejših naših mož v zadnji tretjini prošlega stoletja, bo ta Korespondenca zelo važna za spoznavanje one dobe slovenske zgodovine. Publikacija bo naravno obsegala dva dela: I. Pisma, ki so jih drugi pisali Vošnjaku. II. Pisma, ki jih je pisal Vošnjak. Dopisovali so Vošnjaku na pr.: Aškerc, dr. J. Bleiweis, Caf, Cimperman, dr. Costa, A. Einsbieler, P. pl. Grasselli, Freuensfeld, Funtek, Govekar, Ivan Hribar, grof Hohenwart, dr. B. Ipavic, Jurčič, Klodič pl. Sabladolski, dr. Št. Kočvar, Komel pl. Sočeban, dr. Gr. Krek, Fr. Levstik, Lutman (župnik na Koroškem), Macun, dr. D. Majaron, Fr. Ks. Meško, Ogrinec, dr. Prelog, Rapoc, dr. Razlag, dr. J. Sernee, Spinčič, Stritar, L. Svetec, Jurij Šubic, dr. Ivan Tavčar, Tomšič, A. Trstenjak, dr. P. Turner, baron Winkler; nadalje še: Apih, Erjavec, dr. Prazak, B. Rajč, vitez Schneid, Šuman, Davorin Trstenjak. — Matica Slovenska se obrača s tem do vseh p. n. gospodov, ki hranijo katera Vošnjakova pisma, s prošnjo, da bi blagovolili to korespondenco za omenjeno Matičino publikacijo dati na razpolago. Naravno je, da se bo iz te korespondence, kolikor se tiče še živečih oseb, izločilo še vse, kar bi segalo v čisto privatno življenje ali pa tangiralno osebno čast z ene ali druge strani.

Vzorno učiteljske je dal na lastne stroške sezidati papež Pij X. v Frascati blizu Rima. Zgradba je stala 300.000 lir; založena je tudi zadostna svota za vzdrževanje zavoda. Izpiti se bodo vršili natančno po državnih določbah. Vodstvo zavoda bo poverjeno salezijancem. Prvi gojenci bodo one sirote, ki jih je sveti Oče sprejel v oskrbo po potresu v Kalabriji in Siciliji.

Za Slov. Stražo je daroval gospod Anton Krepek lepo število obrabljenih poštne znamk. Hvala lepa!

Umobolnost v Avstriji napreduje. Na podlagi statističnih podatkov je dokazano, da se tudi v Avstriji, kakor v drugih državah množe slučajni umobolnosti. V vseh 45 blaznicah (javnih in zasebnih) je bilo v Avstriji leta 1906 31.186, ki so veljale K 12.775.594, leta 1907 33.659, ki so veljale 14.557.009 K, leta 1908 36.450, ki so veljale K 17.343.107, leta 1909 38.389, ki so veljale K 18.533.795, leta 1910 40.061, ki so veljale K 19.805.527. Značilno je, da je v letih 1909 in 1910 narasla posebno nevrastenična

umobolnost od 313 do 405. Nevraštenija je pravzaprav živčna bolezen sedanjega časa, ki prav hitro narašča. Tudi umobolnost zaradi alkoholizma je narastla. V letu 1909 je bilo teh slučajev 2709 in v l. 1910 pa 2811 proti 2071 v letu 1906. V petih letih so se povišali ti slučajji za 800. Sociologi predlagajo marsikaj, da bi zmanjšali število slučajev umobolnosti, kar pa ne daje nikakoršnega upanja, da se razmere izboljšajo. Zlo tiči globoko v sedanjem družabnem redu, ki vedno bolj napenja človeške živce. Drvenje pri delu in boj za življenje, negotovost eksistence, vse to vpliva uničevalno na živčevje marsikaterega človeka, ki postane žrtev tega prehudlega napora.

Liberalno delo. „Tagespošta“ poroča, da je zaključila združena pivovarna Žalec-Laški trg svoje lansko leto s primankljajem 83.000 K. Kakor trdi ta list, hoče prodati družba pivovarno v Laškem trgu, in je graška delniška pivovarna že stavila ponudbo. Liberalno združeno gospodarsko delo stane slovensko ljudstvo vsako leto več sto tisoč.

Smrtna kosa. V Gradcu je na velikonočno nedeljo zjutraj umrl cesarski svetnik Edvard Zwierzina, vodja deželne deske v pokoju. Star je bil 78 let. Bil je svak našega poslanca dr. Verstovškega. Naše sožalje!

Velikanski dobiček. Skodova tovarna za topove je zaključila bilanco za leto 1912 s čistim dobičkom 5.389.356 K. Dividende na akcije je izplačala po 28 K, teto 1911 po 42 K. V letu 1912 je bilo skoro cel milijon kron več čistega dobička kakor prejšnje leto.

Veliko poneverjenje v Laškem trgu.

V Laškem trgu so prišli na sled velikanskemu poneverjenju pri ondotni nemški šparkasi. Dosedanji pri nemški šparkasi kot blagajnik nastavljeni zasebnik Jožef Drolz je v teku zadnjih let poneveril velikansko svoto čez 400.000 K. Drolz, ki je bil poprej pek in gostilničar v Laškem trgu, je opustil svojo obrt in si je nakupil večje posestvo z vilo vred ter so ga smatrali za dobro situiranega in zaupanja vrednega moža, vsled česar je imel pri nemški šparkasi popolnoma prosto roko. Še le ko je Drolz pred nekaterimi dnevi izginil, se to vzbudilo sum in so začeli revidirati šparkaso. Na ne malo začudenje so opazili, da je Drolz poneveril čez 400.000 K. V Laškem trgu vlada vsled tega silno razburjenje, kajti marsikatera eksistenca bo vsled tega poneverjenja materialno uničena. Prebivalcem v Laškem trgu grozi naravnost katastrofa. Defravdant se je na velikonočno soboto po noči v nekem hotelu v Mariboru zastrupil in je mrtev. V nemških in nemškutarskih krogih Laškega trga je igral odlično vlogo: bil je predsednik krajnega šolskega sveta, občinski svetnik, blagajnik kmetijske družbe, sploh velika in pa mogočna oseba. Radovedni smo, kaj poreče „Štajerc“, ki vedno govori o slovenskih sleparjih in defravdantih. Ali bo Drolz zatajil ali prikril? Graški listi pretakajo debele solze in se boje za „nemški“ značaj Laškega trga.

Štajersko.

Maribor. Slovensko gledališče. V nedeljo 6. aprila se uprizori ljudska igra v štirih dejanjih „Naš župnik gospod Jakov“ ruski spisal S. Puškin. Ta igra se je dosedaj igrala povsod z največjim uspehom in upamo, da bode tudi našemu občinstvu prav ugajala. Ker je imelo dramatično društvo pri zadnjih dveh predstavah „Ben Hurja“ vsled ogromnih stroškov za scenerijo in garderobo občutno izgube upamo, da bodo mariborski slovenski krogi s številnim posetom zadnjih dveh predstav vsaj deloma pomagali društvu zopet na noge. Letošnja sezona se zaključi 20. aprila z narodno igro „Rokovnjači“, ki bodo morali pa odpasti, ako bi nam prinesla predstava 6. aprila izgubo, kajti vse štiri zadnje predstave so bile žalibože pasivne. Začetek predstave točno ob pol 8. uri zvečer.

Kamnica pri Mariboru. Kar je dobre in nepokvarjene mlad ne v naši župniji, ta je v našem taboru. Do tega prepričanje je lahko prišel vsakdo, ki je prisostvoval predavanju o balkanski vojski na praznik Marijinega oznanenja pri Marinškem. Ljudje so z vidnim zanimanjem sledili izvajanju predavatelja. Mladina, ki ni v našem taboru, posedla ob nedeljah in praznikih po gostilnah, našo mladino pa najdeš po službi (božji pri koristnih predavanjih, poučnih igrah itd. Mladina, to je tudi edino prav!

Köpenick v Zalcu je padel v roke pravice. Iz Žalca jo je s kolesom popihal proti Celju in dalje čez mejo na Hrvaško. Ker mu je pa bilo orožništvo za petami, so ga vendar spravili pod ključ. Kakor je slišati, je mož predrezen tat, za katerega se je svetla oblast že dolgo zanimala. Piše se baje Rudolf Zagoršek. Govori se, da je delavec Maks Nidorfer svoje kolo, s katerim se je potepuh odpeljal, dobil zopet nazaj.

Sv. Magdalena pri Mariboru. Naša podružnica Slovenske Straže je imela v nedeljo, dne 16. t. m., zopet dobro obiskano zborovanje. Gospod odvetnik dr. Jože Leskovar je govoril, kako so nam Slovencem pred vsem potrebne dobre slovenske šole, da si ohranimo svoj materni jezik, svojo zemljo, in da postanemo na svoji zemlji enkrat izobražen močan narod. Neki rodoljub je rekel: Narod brez šole je narod brez bodočnosti. To velja posebno nam Slovencem okrog Maribora. Kajti ravno okrog Maribo-

ra je nemški Schulverein zazidal vse polno nemških šol, da nam potujči slovenske otroke in da preko potujčenih Slovencev zida nemški most do Adrije. Slovenci! Zadnji čas je, da se vzdramimo iz malomarnosti, da se združimo in začnemo braniti! Mi imamo pravico do tega, da se naši otroci poučujejo v maternem jeziku. Samo stopimo pogumno na dan in zahtevajmo to pravico. Poslušalci so z velikim zanimanjem sledili gospodu govorniku in si nato zapeli skupno nekaj prav lepih narodnih pesmi. Z razdeljenjem knjig in časopisov se je končalo lepo zborovanje. Prihodnjic se zopet vidimo, če Bog da zdravje, 20. aprila. Le skupaj, Slovenci!

Ptuj. Mladeniška društva in Orli. Na belo nedeljo, dne 30. t. m., dopoldne, se bo blagoslovila zastava mladeniške Marijine družbe in Orla. Pridigo ima mladeniški organizator gospod dr. Josip Hohnjec iz Maribora. Po pridigi je darovanje za zastavo in blagoslovljenje. Razveselilo bi naše mlado društvo, ako bi nas prišli počastiti Orli iz drugih krajev: iz Maribora, Hoč, Slivnice, Središča itd. v krogih, ter tudi druga mladeniška društva. Da se bo ta dan pri nas slovesno obhajal, je popoldne v Narodnem domu po večernicah gledališka predstava: „Rešitelj.“ Pred to gledališko predstavo bodo govorili o abstinenci in o Orlu. Zatorej na belo nedeljo vsa društva v Ptuj. Nazdar!

Ptuj. Veselo vriskajoč so se peljali fantje od Sv. Urbana k naboru na Ptuj. Nobeden pač ni slutil, da bodo še tisti kan izgubili svojega tovariša — Franca Ciglarja. Ko so se peljali iz Ptuj domov že proti trgovini gospoda Rosenfelda, pade Ciglarju klobuk pod konja. Ker ga je hotel hitro pobrati, pa stopi hitro prav blizu konja, ki ga je z vso silo udaril po glavi tako nesrečno, da je po nekolikih urah umrl v ptujski bolnišnici.

Pacinjce pri Ptuj. Kako so v naši vasi nekateri fantje surovi, je že preveč. V nedeljo, dne 2. t. m. so polili vračajoče se svate Letonja-Toplak z — gnojnico ter jim poškodovali tudi en voz. Dne 9. t. m. pa je strašno pretepel Janez Bratec miroljubnega fanta Janeza Zelenika. Zelenik je bil tako hudo zdelan, da je bilo od začetka malo upanja, da bi še okrevljal. Za take nelepe reči so pri nas mladeniči zelo vneti, za narodno, koristno stvar pa se nihče ne briga.

Konjice. O občnem zboru katoliškega političnega društva se nam še poroča: Občni zbor katoliškega političnega društva se je vrlo dobro obnesel. Udeležba z ozirom na krajevne razmere razveseljiva. Predsednik društva gospod Fr. Napotnik otvori in vodi zborovanje. Prvi govornik, deželni poslanec gospod Novak, pojasni ustroj deželnega zbora in govori o temeljnih znakih, vzrokih in vseh obstrukcijah. Glavni govornik, politični voditelj štajerskih Slovencev, gospod dr. Korošec, v ognjevitim, temeljitim in krasnem govoru očrta pravice in zahteve, težnje in zapostavljanje spodnjestajerskega slovenskega ljudstva ter neenergično in brezplodno politiko bivših zastopnikov. Upravičenost krepkega in odločnega nastopa v štajerskem deželnem zboru mora biti zdaj vsakemu jasna. Naštel je nebrojno krivic, ki se usipajo od vseh strani na ubogi slovenski narod, ki pa se sedaj zaveda svojih skritih sil in moči, ki jih mora priklicati na dan, da mu v postavnih samopomoči zasije boljša bodočnost. Apelira na čast in zmožnost slovenskih mož in mladeničev, da vporabijo um in zgovornost in dlan sebi in ljudstvu v prosep in napredek. K sklepu je povzel besedo še gospod Novak in bodril k edinosti, delavnosti, vzajemnosti v boju za naše narodne, politične in gospodarske pravice. Tri resolucije, ki jih prebere gospod tajnik, izvajajo to-le: 1. Katoliško politično društvo in zapupniki Slovenske kmečke zveze izreko popolno zaupanje svojim poslancem, zlasti glede obstrukcije v našem deželnem zboru. 2. Želi in zahteva se korenite ureditve šolskih razmer v deželnem in okrajnih šolskih svetih; odnošaji med učiteljstvom na eni in med ljudstvom in njegovimi težnjami na drugi strani so na Spodnjem Štajerskem precej nezdravi in nerazveseljivi. 3. Koruptne razmere v našem konjiškem okrajnem zastopu so se končale s krizo radi osebnega sovraštva med raznimi zagriženimi petelinji. Sto raznih potrebščin pa čaka in čaka ureditve. In vse kaže, da bo treba z nespodobneži pomesti in poslati v zastop može, ki bodo zastopali koristi okraja, ne pa omejene osebnosti. Odbor se je po večini potrdil stari, in z zadovoljstvom so udeleženci zapustili prostore, kjer se zbira denarna, gospodarska in politična moč našega ljudstva.

Dobrna. Naša šolska kuhinja se s 1. aprilom zopet preneha. Letos se je naša kuharica mučila cele tri mesece. Da je kuhinja tako dolgo vstrajala, za to se imajo lačni želodčki zahvaliti pred vsem našemu častitemu gospodu župniku. Kot poseben prijatelj otrok ni samo dovolil prostorov v duhovniški hiši, temveč je daroval tudi letos celih 50 K za kuhinjo. Naši malčki seveda to dobro vedo. Zato pa se jim tako zasvetijo oči, kadar stopi gospod župnik pri kosilu med nje in jih vpraša, „če je dobro.“ Ni čudno, če tedaj pozabijo na žlico in zro vsi z veselimi, seveda tudi obrojenimi, obrazi na svojega dobrotnika. Ko se pa po kosilu sklonejo roke k molitvi, iz koliko src hiti želja in prošnja proti nebu: Ljubi Bog, plačaj mu stotero in daj, da nas še mnogo in mnogo let hodi gledat in vprašat, „če je dobro.“ — Za gospodom župnikom pride na vrsto naša vstraj-

na kuharica Nežka. Veliko dela in skrbi so ji dajali lačni želodčki, a vendar je nismo videli nikdar nevoljne pri ognjišču. Nasprotno! Kadar je videla, kako jim gre v slast, videla vesele in zadovoljne obraze, slišala vmes tudi kakšno šalo in smeh, vselej še smo opazili vesel obraz tudi pri njej. Večkrat smo jo videli, kako se je ljubeznjivo pogovarjala z otroci in jih skrbno povpraševala, če so še lačni. Res je, kakor pravijo ljudje: Rožnikova Neža ima pa otroke rada! Omeniti se mora tudi to, da ji ni bilo v kuhinji dosti truda, poskrbela je tudi za to, da je njen brat Gregor prav mastno zabelil kosilca in daroval prav veliko tudi v drugih živilih. — Sploh pa je naša šolska kuhinja letos veliko dobrotnikov. Vsem prav srčna hvala! Ostanite dobrotniki revne mladine tudi v prihodnje. Oni pa, ki so letos na svojo objlubo pozabili, se je naj gotovo spomnijo prihodnjo zimo! Tudi tedaj pride prav!

Razgled po svetu.

Kako je policija aretirala velikana. V Vialki. Rusija, je morala policija prijeti armenskega velika na Tambova, ker je razgrajal na ulici. Ko so policisti Tambova mirili, je ta lahko udaril nekega policista, ki se je brez zavesti zgrudil na tla. Ko so policisti Tambovu pokazali revolver in mu povedali, da bodo streljali nanj, če ne bo prostovoljno sledil, je velikan s smehom zganil jeklo in si iz revolverja napravil prstan. Vrnil je revolver policistu in se šalil, konečno se je pa udal in je s policisti šel v zapor. Policijski mojster je ukazal, naj ga zvežejo. In prinesli so železno verigo, s katero so ga zvezali. Mirno se je pustil zvezati, dasi so vsi znali, da mu niso kos. Ko so verige večkrat djali okoli rok in pa nog, se je nekoliko stegnil in veriga je počila. Ko so zaprli hrastova vrata, je rekel, da lahko vlomi najmočnejša vrata. Rekli so mu, da naj to pokaže. Naslonil se je na vrata, ki so se takoj odprla. Policija ni znala, kaj naj z velikanom stori. Policijski minister je pa bil s Tambovom jako zadovoljen in je Tambovu ponudil policijsko službo, ki jo je velikan tudi sprejel.

Nadporočnika ustrelil. List „Silesia“ poroča iz Opave, da je rezervni korporal Pagacz ustrelil nadporočnika Šrameka infanterijskega pešpolka št. 13. Vojaki so se vračali iz vaje. Umor je rezervni korporal izvršil baje iz maščevanja, ker ga je častnik zaradi neke nerednosti poklical k raportu. Morila so prijeli.

Avijatiška nesreča. Iz Berna poročajo: Avijatik Primavesi iz Lugana je pri poletu iz Milana v Lugano padel v Lugansko jezero ter izginil v valovih. Do sedaj so našli le ostanke njegovega eroplana.

Velika tatvina na pošti. Iz Budimpešte poročajo: Iz karlovškega poštnega avtomobila so neznani zlikovci ukradli denarno vrečo, v kateri je bilo 160 tisoč kron. Domnevajo, da je tatvino izvršil neki poštni uslužbenec.

Vožnja po morju. Skoraj neverjetno je, koliko pojedjo na leto potniki na morju. Največja nemška parobrodna družba Hamaburg-Amerika-Linie porači na leto za svoje potnike 3.501.947 kg svežega mesa, 308.000 kg perutnine, 226.500 kg prekajenega mesa, 127.799 kg jaje, 221.500 kg svežih rib, 440.000 kg sladkorja, 3.258.506 kg moke in kruha, 5.395.806 kg krompirja, 422.500 kg surovega masla, 187.929 kg kave, 802.000 kg mleka, 914.000 kg riža, 1.088.042 kg sira, 1.088.042 litrov piva iz soda, 482.260 velikih steklenic piva, 321.720 malih steklenic piva, 176.490 velikih steklenic vina, 85.691 malih steklenic vina in 598.500 litrov namiznega vina. Ako bi hoteli vse potrebno mleko naenkrat namleziti, bi morali imeti 200 tisoč krav.

Najnovejše iz vojske.

Dšavid paša se je udal Srbom.

Cetinje, dne 25. marca. (K. b.) Uradno se brzojavlja, da se je udal turški general Dšavid paša in 15.000 turških vojakov, ki so pobegnili iz Janine ob reki Skumbi Srbom.

Odrin.

Sofija, dne 25. marca. (Agence Tel. bulgare.) Danes zjutraj so napravili Bolgari pred Odrinom generalni naskok na vse sektorje. Vshodni sektor so Bolgari naskokoma vzeli.

Zadnja vest! Odrin je danes, dne 26. t. m. padel!

Občni zbor Slovenske kmečke zveze

se vrši na belo nedeljo, dne 30. marca ob 10. uri dopoldne v Mariboru. Med drugimi govori državni in deželni poslanec Fran Povše iz Ljubljane.

Listnica uredništva.

Ker je radi praznikov izpadla pondeljkova številka, smo z gradivom preobloženi. Tudi poročila o prireditvah smo morali izpustiti. Prosimo potrpljenja.

Loterijske številke.

Gradec	18. marca 1913	76	14	86	54	55
Line	22. " "	45	11	39	73	26

Posojilnica v Brežicah, reg. združba z neomejeno zavezo, vabi na svoj XVIII. redni občni zbor

ki se vrši v sredo, dne 2. aprila 1913 ob 8. uri zvečer
v združni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Odobrenje računa za leto 1912.
5. Razdelitev čistega dobička.
6. Izprememba pravil.
7. Volitev članov načelstva.
8. Volitev članov nadzorstva.
9. Slučajnosti.

Fran Lipej l. r.

Andrej Levak l. r.

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela
cekoracijske, slikarske in
plesarske stroke, katera izvr-
šujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulica 5.

Niti ena

dama, ki gleda na pravilno negovanje kože, osobito če
hoče odstraniti razne pege na obrazu in na rokah, ne
najde v to svrhu boljšega mila, kot je staro priznано

Bergmanovo **Karbolfeeržvepleno milo**
znamka Steckenpferd

od Bergmanna & Co., Dečim ob Labi.

Komad stane 80 vin. Dobi se v lekarnah, drožerijah,
parfumerijah in v vseh tozadevnih prodajalnah.

V Št. Lovrencu nad Mariborom se odda s 1. aprilom **dobro idoča** **kovačija v najem.**

Najemnik mora biti izvrstno izurjen v podkovanju
volov in konj. Prosilci se naj priglase pri Pisnik
Karolu v Št. Lovrencu nad Mariborom

Biser

med vsemi žitnimi kavami je

Franckova Perl-rž.

Vsak požirek iz škodelice potr-
juje premoč in fine kokovosti.

K vsaki

žitni kavi pa je, da se doseže v
resnici poln okus in lepa, okusna
barva, treba pridejati malo porcije

pravega zagrebskega : **Franckovega pridata za kavo.**

Obe vrsti se dobijo v vsaki
špecerijski trgovini.

**Somišljeniki — zahtevajte v gostil-
nah in trgovinah list „Straža“.**

Ponehale bodo vse kritike o Tolstovrški slatini, ako jo sedaj poskusite

in se je našel **nov prtok**, ki je **močen na ogljikovi kislini**. Sedaj lahko tekmuje „Tolstovrška“ z vsemi
najboljšimi kislimi vodami, ker zelo **„Tolstovrška“** je sedaj najboljša zdravilna in
mozira in ostane tudi čista. **„Tolstovrška“** namizna osvežujoča mineralna
kislav **Tolstovrško** naročajo odlični zdravniki za se in za **Tolstovrška** je bila
voda. **Tolstovrško** svoje bolnike ter za cele bolnišnice. **Tolstovrška** odliko-

vana na dveh razstavah. Dobiva se v vseh boljših
gostilnah, trgovinah in lekarnah ter pri podjetju **Tolstovrški slatini, pošta**
Guštanj (Koroško) — Zabojs 25 $\frac{3}{8}$ stekl. stane le 5 kron. Prazne steklenice se sprejmejo v polnitev
po najnižji ceni. Poskusite! Boste hvalili!

Abstinenti! **Pijte le Tolstovrško**
slatino, ki vsled sveže-
ga, prijetnega okusa nadomesti vsako drugo pijačo!

Kadilci! Katore in druge bolezni v grlu
najhitreje ozdravite, ako pridno
grgrate in pijete „Tolstovrško“.

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 MARIBOR**lastna hiša**

Državni
telefon
št. 113

ima najboljše stroje, črkostavne stroje z lastnim električnim obratom, najnovejše črke in moderne obrobke
ter se priporoča, da napravi vse v nje stroko spadajoče reči kakor :

časnike, knjige, brošure, računske sklepe, združna in društvena pravila, nadalje za posojilniške,
občinske, šolske, župnijske in druge urade uradne zavitke z natisom in glave pri pismih, kakor
tudi za obrtnike in trgovce, krčmarje, društva in zasebnike: pisma, ovitke, okrožnice, račune, opomine, men-
jice, cenike, jedilnike, vabila, plesne rede, vsprejemnice, zaročna naznanila in pisma, vizitnice in na-
pisnice, plakate in naznanilne cedulje itd.

Diplome za častne občane in ude društev v primerni velikosti in olepšavi. Parte in žalostinke v
najlepši opravi.

Vsa naročila se najhitreje in ceno izvršujejo.

Prodajalnica tiskarne sv. Cirila

priporoča svojo bogato zalogo vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike, notarje,
društva in zasebnike. Priporoča tudi pisalne potrebščine, kakor, črnilo, peresa, svinčniki, radirke, ravnila, tintnike itd. Raznovrstni papir, kan-
celijski, pisemski v zavitkih, kasetah, papir za sekirice (notni papir). — Trgovske knjige v raznih velikostih. Spominske knjige (Poesie).
Knjige za slike (Photographie-Album) itd. — Istotako se priporočajo raznovrstni molitveniki kakor :

Venec pobožnih molitev in sv. pesmi, Sveto opravilo, Malo sv. opravilo, Hodi za Kristusom, Hoja za Marijo, Marija žalostna mati,
Družbine ali Dekliške bukvice, Ključek nebeški, Prijatelj otroški, Večna molitev na čast presv. R. Telesu, Šmarnice jeruzalemskega romarja,
Ordo providendi. Premišljevanje o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, Duhovni vrtec ali molitvenik za katol. mladež, Marija, mati dobrega
sveta, Vrtec sv. devišstva itd. — V zalogi ima tudi raznovrstne druge knjige n. pr.: Katekizem o zakonu, Katoliška liturgika, Pobožni mini-
strant, Občna metafizika, Razlaga velikega katekizma, A. M. Slomška zbrani spisi, Obrednik za organiste, mali ročni Officium defunctorum, Sv.
birma, Marijino življenje in druge. — Dobe se tudi križi, stenski, nikljasti leseni razne velikosti in cene. — Svetinjice iz aluminija, Srca
Jez. in Mar., Naše ljube Gospé, Čistega Spočetja. Posebno se priporočajo svetinjice, ki se lahko nosijo namesto raznih škapulirjev, ka-
kor tudi za Marijine družbe. Rožni venci, leseni in koščeni, kokus, biserni in srebrni po raznih cenah; tudi križci za rožne vence.